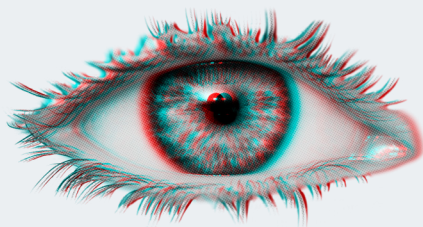
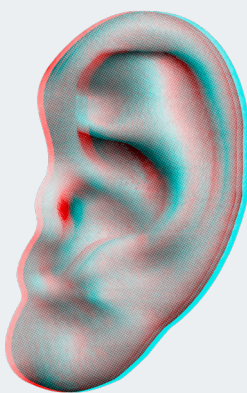

QUICK-GUIDE

Tilgængeligheds- initiativer for TV-udbydere

RADIO- OG TV-NÆVNET

Introduktion

I Danmark er udbydere af fjernsyn og video on demand-tjenester forpligtet til at sikre, at deres indhold er tilgængeligt for alle, herunder personer med syns- og/eller hørehandicap. For at opnå dette skal udbydere udarbejde handlingsplaner, der beskriver, hvordan de vil gøre deres indhold mere tilgængeligt. Planerne skal tage udgangspunkt i strategiske tiltag såsom at integrere tilgængelighed fra begyndelsen af indholdsudviklingen, have fokus på digitale løsninger, der kan imødekomme forskellige brugerbehov og sikre, at kvaliteten af tilgængelighedstjenesterne prioriteres frem for mængden.

Radio- og tv-nævnet fører tilsyn med, at udbydere overholder reglerne og de af nævnet godkendte handlingsplaner. Reglerne har til formål at sikre, at personer med syns- og/eller hørehandicap har lige adgang til tv- og videoindhold, så de kan deltage fuldt ud i samfundets sociale og kulturelle liv. For at sikre dette skal udbydere aktivt arbejde på at forbedre tilgængeligheden af deres tjenester. Dette indebærer, at de løbende og gradvist skal implementere løsninger, der tilgodeser forskellige behov.

” Jeg er ikke født blind, men først blevet det som voksen. I starten blev jeg derfor meget såret og ydmyget, hvis jeg ikke kunne følge med i, hvad der foregik i tv. Det mindede mig om, at jeg ikke kunne det samme som andre.

Jannie Hammershøi, blind som følge af øjenlidelse, Leder af Medlemsservice i Dansk Blindesamfund.

Hvem er omfattet af reglerne?

Alle danske udbydere af tv- og video-on-demand-tjenester, som driver virksomhed på baggrund af en tilladelse eller registrering, skal udarbejde handlingsplaner. DR, TV 2's hovedkanal og de regionale TV 2 virksomheder er dog undtaget.

Hvad skal handlingsplanen indeholde?

Som udbyder af fjernsyn og video on demand-tjenester skal du udarbejde en handlingsplan, der beskriver, hvordan dit indhold vil blive gjort mere tilgængeligt for personer med syns- og/eller hørehandicap. Handlingsplanen skal som udgangspunkt dække en periode på 3 år.

I handlingsplanen skal du præcisere, hvilke tilgængelighedsforanstaltninger du vil implementere. Dette kan inkludere brugen af undertekster, oplæste undertekster, tegnsprogstolkning, synstolkning eller andre relevante tiltag. Det er vigtigt, at du også angiver, hvornår disse foranstaltninger forventes at blive sat i kraft.

Radio- og tv-nævnet har udarbejdet en skabelon til handlingsplanen, som du kan vælge at benytte. Du har dog frihed til at udforme din egen plan, så længe den indeholder alle nødvendige oplysninger. Når handlingsplanen og eventuelle bilag er klar, skal de sendes pr. mail til rtv@slks.dk.

Undertekster

Undertekster er en skriftlig gengivelse af det, der bliver sagt på skærmen, ofte i en forkortet form, så de er lette at læse. De vises som korte tekstblokke i bunden af billedet i 2-7 sekunder og følger både talen og klippertymen.

Undertekster kan være en oversættelse fra et andet sprog, som f.eks. danske undertekster til engelsk tale. Dette er et vigtigt tilgængelighedstiltag, da det gør fremmedsprogede programmer forståelige for alle, da ingen forstår alle sprog.

Derudover kan undertekster være på dansk til dansk tale, hvilket er en uvurderlig hjælp for døve og hørehæmmede. I Danmark er der mindst 800.000 mennesker, der har svært ved at høre, og for dem er danske undertekster helt nødvendige. Samtidig er undertekster også nyttige for alle, der ønsker at se programmer uden lyd, eller som forstyrres af støj.

Der findes retningslinjer i Danmark, som fastlægger standarden for god undertekstning. Disse retningslinjer er udviklet af Forum for Billedmedieoversættere i samarbejde med Dansk Sprognavn og er vejledende for kvaliteten af undertekster.

For mere information og for at se retningslinjerne, kan du besøge undertekstning.dk.

A portrait of Leon Carlsen, a middle-aged man with short, graying hair and blue eyes, wearing a white collared shirt. He is looking directly at the camera with a slight smile. The background is a plain, light gray.

” Undertekstning er helt afgørende for, at man kan følge med, når man som jeg er hørehæmmet. Der er dog stadig meget indhold, som fortsat ikke er teksten – og kvaliteten svinger meget. Jeg føler mig diskrimineret, når jeg ikke har mulighed for at dele oplevelsen af programmet med andre hørende medlemmer i familien.

Leon Carlsen, født svært hørehæmmet
Næstformand i Høreforeningen

Oplæste undertekster

Oplæste undertekster gør det muligt for seeren at følge med i programmer, hvor der tales andre sprog end dansk, uden at skulle læse underteksterne selv. En talesyntese læser automatisk underteksterne op, når der tales fremmedsprog på skærmen.

Dette er en værdifuld funktion for personer, der har svært ved at se eller læse, hvilket gælder for over en halv million danskere. Derudover er oplæste undertekster også en hjælp for andre, f.eks. som støtte til sprogforståelsen hos nye danskere eller hos børn, der lige er begyndt at læse.

Tegnsprogstolkning

Et tegnsprogstolket program viser typisk et ekstra billede foran det egentlige program, hvor man kan se tegnsprogstolken, der med fagter og mimik – altså tegnsprog – formidler, hvad der bliver sagt.

Disse programmer er til stor gavn for de ca. 4.000 døve tegnsprogsbrugere i Danmark.

Dansk tegnsprog skiller sig ud fra vokale sprog som dansk, da det kommunikeres med hænder, hoved, krop og ansigt, og opfattes gennem øjnene, i modsætning til vokale sprog, der udtrykkes med stemmen og opfattes gennem ørerne.

Det er vigtigt at skelne mellem dansk

tegnprog og andre kommunikationsformer, som tegn-til-tale, babytegn og tegnstøttet kommunikation. Disse former låner tegn fra dansk tegnsprog, men bruges samtidig med dansk tale, hvilket betyder, at tegnene følger dansk ordstilling. Dansk tegnsprog har sin egen grammatik, egne faste udtryk og slang.

Læs mere på danskegnsprog.dk.

Synstolkning

Et synstolket program indeholder et ekstra lydspor, hvor en fortællerstemme beskriver, hvad der sker på billedsiden, såsom et vredt blik, en biljagt eller en smuk solnedgang. Beskrivelserne hjælper blinde eller svagsynede seere med at følge med i programmet uden at forstyrre den originale lyd.

Synstolkning forbedrer oplevelsen for blinde og svagsynede, hvoraf der er cirka 32.000 i Danmark ifølge Socialstyrelsen. Det kan også hjælpe personer med udviklingshæmning med at følge handlingen.

Selvom ikke alle programmer egner sig til synstolkning på grund af hurtige bevægelser eller mangel på pauser, er det et værdifuldt redskab, især for dem, der har oplevet synstab senere i livet.

” Jeg føler mig begrænset og udelukket, da jeg ikke har samme adgang til tv-programmer som andre. Uden tilgængelige hjælpemidler kan jeg ikke få den fulde oplevelse og deltage på lige fod. Hvis tv-programmerne blev bedre tilgængeliggjort, ville jeg føle mig mere inkluderet og som en større del af fællesskabet.

Anders Fransson,
født med nedsat syn og hørelse
Arbejder hos DøvBlinde Danmark

Hvordan vurderes handlingsplanen?

Nævnet vurderer først, om handlingsplanen indeholder konkrete tilgængelighedsforanstaltninger eller planer om at etablere dem, samt hvilke foranstaltninger der er tale om.

Derefter vurderes det, om disse foranstaltninger løbende og gradvist gør programindholdet mere tilgængeligt for personer med syns- og/eller hørehandicap. Nævnet tager her hensyn til teknologisk udvikling, brugerbehov, nytteværdi og ressourcer.

Der er en vis fleksibilitet i forhold til, hvilke foranstaltninger der kan stilles krav om, afhængigt af udbyderens økonomiske forhold og den teknologiske udvikling.

Til sidst vil nævnet vurdere, om handlingsplanen kan godkendes, eller om der kræves ændringer. I vil få svar få dage efter, at Radio- og tv-nævnet har behandlet jeres handlingsplan på et nævnsmøde. Find mødedatoerne for Radio- og tv-nævnet her.

UDGIVET AF:

PÅ VEGNE AF:
RADIO- OG TV-NÆVNET